

Maslinin svrdlaš

Rhynchites cribripennis Desbr., Coleoptera, Curculionidae

Rasprostranjenost i biljke domaćini

Rasprostranjen je u južnim krajevima Europe, osobito u Italiji, Grčkoj, Turskoj i Siriji, a prisutan je i u Istri i Dalmaciji. Napada sorte maslina sitnijeg ploda, stoga se dosta javlja u područjima gdje je proširena mastrinka.

Opis kukca

Maslinin svrdlaš je crvene boje, dužine od 4 do 5 mm i širine oko 3mm, a pokriven je rijetkim žutim dlačicama. Na glavi ima rilo smeđe boje, dužine 1,6 mm. Jaje je limun žute boje. Ličinka je svinuta, žute boje sa žuto-crvenkastom glavom.

Način života

Navedeni štetnik prezimi u stadiju kukuljice u tlu. Prvi primjerci napuštaju tlo koncem travnja i početkom svibnja. U većem broju javljaju se u lipnju i u srpnju. Rašire se po krošnji masline i hrane se mladim lišćem i plodićima masline. U plodićima buše rupice duljine 0,5 mm, te hvataju i jedu njegove sjemenke. Napadnuti plodići otpadaju početkom srpnja. Mužjak i ženka pare se polovicom srpnja. Oplođena ženka svrdlaša rilom provrti meso ploda do stijenke koštice koja još nije odrvenila. U taj hodnik uloži jaje. Nakon desetak dana iz jaja izlazi ličinka koja se uvuče u jezgru koštice i njome se hrani. Krajem razvoja, u rujnu i listopadu, ličinka buši košticu na suprotnoj strani svog ulaska i zlazi iz ploda. Kukulji se u tlu na dubini od 4 do 10 cm.

Štete

Štete na plodu pravi odrasli svrdlaš i ličinka. Plodovi maslina u kojima je ličinka ne razvijaju se, smežuraju i otpadaju. Plod uslijed napada pipe može biti uboden na više mjesta. Ubodi pipe mogu se lako zamijeniti sa onima od maslinine muhe. Razlika je u veličini i obliku otvora koji je u pipe veći i okrugao te ih ima više na jednom plodu, dok je u maslinine muhe manji, jako uzak, duguljast i uvijek je samo jedan.

Mjere zaštite

Dubljom proljetnom obradom tla u masliniku, kukuljice koje su u tlu, unose se na veću dubinu. Odrasli kukac, koji izađe iz kukuljice, ne može se probiti na površinu

tla i ugiba. Vrijeme zaštite maslininih plodova od napada maslininog svrdlaša poklapa se s vremenom napada maslininog moljca generacije na plodu i s vremenom napada prve generacije maslinine muhe. Stoga svi insekticidni pripravci koji se koriste za zaštitu maslina od maslinine muhe i maslinina moljca u konvencionalnoj proizvodnji u to vrijeme suzbijaju i maslinina svrdlaša.